

O saldo maoísta de Xi Jinping

Descrición

Os reflexos maoístas parecen gañar intensidade na China de Xi Jinping. Con todo, lonxe de responder a unha adscrición ideolóxica sen matices a devandito ideario, son outras as claves que inspiran esta adhesión. Para ese efecto habería que ter en conta, en primeiro lugar, a recoñecida utilidade do maoísmo como instrumento para reivindicar a frugalidade do Partido en tempos en que a loita contra a corrupción capitaliza a axenda. Por outra banda, na esfera política e ideolóxica, o maoísmo confire recursos para revitalizar as células do Partido e asegurar o peche de filas propio e de todo canto se mova en torno a el, desde o exército ás organizacións sociais. A recuperación de pezas dos anos corenta relativas aos métodos de traballo, por exemplo, contribúe a destacar a uniformidade do pensamento e a lealdade ao liderado superior. Xi, que introduciu nos seus discursos numerosas referencias a Mao, busca nel un reforzamento da idoneidade dunhas políticas que así atopan menos resistencias.

Os reflexos maoístas parecen gañar intensidade na China de Xi Jinping. Con todo, lonxe de responder a unha adscrición ideolóxica sen matices a devandito ideario, son outras as claves que inspiran esta adhesión. Para ese efecto habería que ter en conta, en primeiro lugar, a recoñecida utilidade do maoísmo como instrumento para reivindicar a frugalidade do Partido en tempos en que a loita contra a corrupción capitaliza a axenda. Por outra banda, na esfera política e ideolóxica, o maoísmo confire recursos para revitalizar as células do Partido e asegurar o peche de filas propio e de todo canto se mova en torno a el, desde o exército ás organizacións sociais. A recuperación de pezas dos anos corenta relativas aos métodos de traballo, por exemplo, contribúe a destacar a uniformidade do pensamento e a lealdade ao liderado superior. Xi, que introduciu nos seus discursos numerosas referencias a Mao, busca nel un reforzamento da idoneidade dunhas políticas que así atopan menos resistencias.

En segundo lugar, cabe facer mención á necesidade de efectuar chiscadelas constantes a un neomaoísmo que socialmente vive momentos de claro repunte á vez que se acentúa a represión e o control das voces disidentes de esquerda. Non falta quen vaticine que un neomaoísta podería gañar unhas eleccións abertas na China de hoxe. Mao segue sendo para moitos o símbolo dunha sociedade máis xusta e igualitaria. O movemento dos neomaoístas nótrese da imaxe promovida polo propio PCCh como fonte da súa lexitimidade pero tamén dunha realidade socioeconómica que pese aos avances rexistrados en numerosas ordes adocece dunha profunda desigualdade. A corrección no modelo introducida en tempos de Hu Jintao, quen reivindicou a “harmonía social” á vista da rampante inxustiza derivada de décadas de desenvolvemento nas que primou a eficacia, cotiza á baixa no mandato de Xi por máis que Li Keqiang abandee novas cruzadas a favor da erradicación da pobreza.

Por outra banda, Xi, elevado aos altares como secretario xeral do PCCh, presidente de China, da Comisión Militar Central, Comandante en Xefe, presidente dos grupos dirixentes principais da reforma e agora tamén núcleo da dirección do Partido, non é nin moito menos alleo a un rexurdir do culto á personalidade que inevitablemente recorda a Mao. Por máis que o PCCh asegure agora que combaterá toda propaganda adulatoria e que calquera exaltación debe basearse en feitos probados, como se destacou na sesión plenaria de outubro último, a acumulación de cargos e o envite permanente a destacar a excelencia do liderado evocan outra época e suxire un afastamento da institucionalidade en aras de enaltecer a figura dun líder forte convertido en algo máis que o primeiro entre iguais.

En febreiro de 2015 reuníronse secretamente na provincia de Hunan un numeroso grupo de comunistas chineses de adscrición maoísta que apelaron a unha nova revolución para acabar coa “restauración do capitalismo” no país. Sen dúbida, o paso dado por estes colectivos advirte dunha fonte de inestabilidade para o réxime moito maior que a disidencia centrada na reivindicación dos dereitos humanos e as liberdades públicas ou calquera “revolución de cor”. En caso de crise provocada polo colapso das reformas, este flanco de esquerda si pode ter unha oportunidade de gañar posicións influentes no seo do Partido. Os chamamentos de Xi a Mao, incluíndo a invocación da “liña de masas”, como manobras de distracción a duras penas lograrían aplacar e neutralizar este movemento.

O PCCh deixou claro en 1981 a súa valoración de Mao, equiparándoo coa que el mesmo fixo da súa Revolución Cultural: 70 por cento de acerto, 30 por cento de erro. Pero o Partido sempre defendeu que as súas achegas foron moi superiores

aos seus erros e que en ningún caso procede unha condena similar á efectuada polo PCUS respecto de Stalin. No marco do 80 aniversario da Longa Marcha, Xi fíxose eco de dita premisa, reiterando non só a condición militante do PCCh fronte aos complicados desafíos de hoxe senón o fío de continuidade entre o maoísmo e o denguismo. Nada se contrapón a nada e nese contexto o recurso a Mao, aínda sen participar ao completo do seu ideario e sen pasar por alto a súa condición de vítima persoal do maoísmo, serve a Xi para reclamar a todos, neomaoístas incluídos, unidade e lealdade total ao Partido para culminar o “soño chinés”.

Culturalmente, a habilidade oriental para xestionar sen crebas o un e o seu contrario é ben coñecida. Reclamar maiores doses de maoísmo no ideolóxico e máis mercado ou economía privada na economía non supón nestes lares unha contradición irresoluble. Para Xi, a obsesión por acaparar a autoridade en detrimento do liderado colectivo pode engadir sobrecustos á estabilidade e derivar nunha institucionalidade diferente que afaste a China do Estado de dereito que di perseguir. Sexa como for, o mellor xeito de contrarrestar unha hipotética regresión ideolóxica consiste en avanzar na democratización e no impulso social, respostas indispensables para afrontar as complexidades da China actual.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

China y el mundo chino

ETIQUETAS

China PCCh Mao Xi Jinping maoísmo

IDIOMA

Galego

Fecha de creación

noviembre 20, 2016

Campos meta

Autoría : 3717

Datapublicacion : 2016-11-20 00:00:00